

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICARE A COMISIEI

**Orientările Comisiei Europene: facilitarea operațiunilor de transport aerian de mărfuri în perioada
epidemiei de COVID-19**

(2020/C 100 I/01)

Rezumat

- Transportul aerian de mărfuri reprezintă circa 35 % din valoarea comerțului mondial. El este o parte esențială a transportului de marfă, care completează transportul terestru și pe cel maritim, în special în cazul mărfurilor care trebuie livrate rapid. În urma izbucnirii epidemiei de COVID-19, au fost impuse restricții asupra zborurilor și/sau circulației pasagerilor și a personalului din sectorul transporturilor, în scopul limitării pandemiei. Ca urmare, lanțurile de aprovizionare europene și mondiale au fost grav perturbate.
- Continuarea fără întreruperi a serviciilor de transport aerian de marfă este vitală pentru economie și pentru combaterea COVID-19, iar lanțurile de aprovizionare europene și mondiale depind de funcționarea nestingherită a acestora. Ca atare, transporturile aeriene ar trebui să poată livra în mod continuu produse esențiale, precum alimente, materiale medicale și echipamente individuale de protecție (EIP), precum și alte produse vitale pentru funcționarea lanțurilor de aprovizionare sensibile.
- Situația extraordinară cauzată de epidemia de COVID-19 poate duce la necesitatea cooperării dintre comunitatea aviatică europeană și cea internațională, inclusiv dintre furnizorii de servicii de transport aerian de mărfuri și expres, pentru asigurarea furnizării și distribuției echitabile a produselor rare.
- În cadrul eforturilor globale ale UE de a menține fluxurile esențiale de transport, în special pe cele mai sensibile, se solicită statelor membre să faciliteze operațiunile de transport aerian de mărfuri în timpul epidemiei de COVID-19. Prin urmare, Comisia Europeană invită statele membre să pună în aplicare măsurile operaționale prevăzute în prezentele orientări, cu înțelegerea faptului că aceste măsuri excepționale vor fi temporare, pe durata crizei generate de COVID-19.

Orientările privind măsurile de gestionare a frontierelor în vederea protejării sănătății și a asigurării disponibilității mărfurilor și serviciilor esențiale, adoptate de Comisia Europeană la 16 martie 2020 ⁽¹⁾, subliniază principiul conform căruia toate frontierele interne ale UE trebuie să rămână deschise transportului de marfă și că trebuie asigurate în continuare lanțurile de aprovizionare cu mărfuri esențiale precum alimentele, inclusiv furajele pentru animale, echipamentele medicale vitale, EIP și substanțele de origine umană. În interesul tuturor, se impune ca statele membre să respecte și să pună în aplicare integral orientările privind libera circulație a mărfurilor, la toate punctele de trecere a frontierei de la granițele interne. În plus, Comunicarea referitoare la implementarea culoarelor verzi, adoptată de Comisia Europeană la 23 martie 2020 ⁽²⁾, are menirea de a genera un proces de cooperare în întreaga UE pentru a asigura ajungerea rapidă la destinație, fără întârzieri, a tuturor mărfurilor, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, a mărfurilor esențiale, precum alimentele și materialele medicale. În sfârșit, în cadrul declarației comune a Rețelei europene în domeniul concurenței (REC) privind aplicarea dreptului concurenței în timpul crizei Corona ⁽³⁾, REC a indicat că situația extraordinară cauzată de COVID-19 poate să ducă la necesitatea cooperării între întreprinderi pentru a se putea asigura aprovizionarea și distribuția echitabilă a produselor rare către toți consumatorii. În circumstanțele actuale, REC nu va interveni în mod activ împotriva măsurilor temporare necesare instituite pentru evitarea unui deficit de aprovizionare. Cu toate acestea, declarația comună a REC precizează, de asemenea, că REC nu va ezita să ia măsuri împotriva operatorilor de transport aerian de mărfuri care vor profita de situația actuală pentru a crea carteluri sau pentru a abuza de poziția lor dominantă, inclusiv în ceea ce privește prețurile.

⁽¹⁾ C(2020) 1753 final.

⁽²⁾ C(2020) 1897 final.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

Prezenta comunicare se bazează pe documentele menționate anterior și invită statele membre să le pună în aplicare integral. Prezentele orientări sunt menite să ajute statele membre în special la facilitarea operațiunilor de transport aerian de mărfuri, inclusiv a transportului aerian de mărfuri esențiale precum alimentele și materialele medicale, în special a celor urgent necesare. Ele invită statele membre să pună în aplicare măsurile operaționale și organizatorice necesare, cu înțelegerea faptului că aceste măsuri excepționale vor fi temporare, aplicându-se doar pe durata crizei COVID-19.

1. Introducere

1.1 Impactul COVID-19

1. Epidemia de COVID-19 are un impact devastator asupra aviației internaționale și europene. Traficul aerian a scăzut cu peste 80 %, aproape toate zborurile de pasageri fiind anulate. Pe lângă scăderea puternică a cererii în domeniul călătoriilor, situația este cauzată parțial și de măsurile luate pentru ținerea sub control a epidemiei, precum restricțiile de călătorie și interdicțiile de zbor impuse de diferitele state.

1.2 Importanța transporturilor de marfă

2. Lanțurile de aprovizionare europene sunt menținute prin intermediul unei rețele extinse de servicii de transport de marfă, care implică toate modurile de transport. Continuarea fără întreruperi a serviciilor de transport aerian de marfă are o importanță strategică pentru UE, jucând un rol esențial în furnizarea rapidă a mărfurilor esențiale, precum medicamente, materiale și echipamente medicale, organe și alte substanțe de origine umană. La un nivel mai general, transportul aerian de mărfuri menține funcționarea lanțurilor de aprovizionare globale pentru multe dintre materialele cel mai urgent necesare și de cea mai mare valoare și este un complement esențial pentru transportul de marfă terestru și maritim.
3. Aproximativ jumătate dintre mărfurile transportate pe calea aerului sunt transportate în cala aeronavelor destinate pasagerilor. Însă, în contextul epidemiei de COVID-19, aproape toate aeronavele de pasageri au încetat să mai zboare. Deși zborurile de marfă sunt în continuare exploatate la niveluri similare celor de anul trecut, ele nu pot compensa pierderea capacității de transport de marfă a aeronavelor destinate pasagerilor. Expeditorii, inclusiv sectorul medical, raportează lipsa de capacitate și o creștere puternică a prețurilor în sectorul transportului aerian de marfă.
4. În plus, liniile aeriene de marfă și expres raportează dificultăți practice de operare a zborurilor în anumite aeroporturi, din cauza restricțiilor generalizate impuse zborurilor sau personalului. Aceste probleme amenință funcționarea lanțurilor de aprovizionare esențiale.

1.3 Restricții asupra transporturilor aeriene de marfă

5. Eficacitatea măsurilor de limitare a răspândirii COVID-19 nu depinde de restricția privind circulația aeronavelor, ci de cea privind circulația pasagerilor. Prin urmare, pentru a evita perturbarea transportului aerian de marfă, inclusiv a transportului de mărfuri esențiale, cea mai bună modalitate este restrângerea circulației pasagerilor, și nu restrângerea zborurilor.
6. Anumite tipuri de zboruri, cum ar fi zborurile de transbordare, zborurile care transportă mărfuri critice la nivel de sistem (precum medicamente, EIP sau kituri de testare), zborurile de asistență din cadrul mecanismului de protecție civilă al Uniunii, zborurile de stat, zborurile pentru operațiuni speciale menționate la articolul 4 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 932/2012 al Comisiei (cum ar fi zborurile medicale), trebuie, de regulă, să fie permise în orice moment. Un număr semnificativ de state membre nu au scutit zborurile de marfă de restricțiile naționale impuse activităților aviatice.
7. Comisia Europeană consideră disproporționate, în general, restricțiile de zbor în UE care interzic în mod absolut zborurile de transport de marfă sau care fac practic imposibilă operarea unor astfel de zboruri, de exemplu prin restricții nejustificate impuse echipajelor de zbor care deservește zborurile de transport aerian de marfă. Aceste zboruri nu ar respecta, mai ales, condițiile prevăzute la articolul 21 din Regulamentul (UE) nr. 1008/2008 ⁽⁴⁾. Orice restricție incompatibilă cu dreptul Uniunii trebuie eliminată.

⁽⁴⁾ Articolul 21 din Regulamentul (UE) nr. 1008/2008 permite statelor membre să impună restricții asupra zborurilor din interiorul UE în anumite condiții stricte. El se bazează pe o evaluare de la caz la caz a notificărilor individuale din partea statelor membre. Poziția exprimată de Comisia Europeană cu privire la zborurile de transport de marfă nu aduce atingere evaluării individuale prevăzute la articolul 21 a setului complet de restricții puse în aplicare de statele membre.

8. Comisia Europeană și Serviciul European de Acțiune Externă solicită tuturor țărilor terțe să se abțină de la restricții inutile în ceea ce privește operațiunile de transport aerian de marfă, în interesul comun al asigurării continuității lanțului de aprovizionare cu mărfuri esențiale, printre care produse foarte specializate și critice, cum sunt materialele medicale. Comisia Europeană, în consultare cu Serviciul European de Acțiune Externă, ia în considerare toate măsurile practice de promovare a aplicării acestor principii de către țările terțe și de către organizațiile internaționale.
9. În domeniul securității transportului aerian de mărfuri, Comisia Europeană relaxează temporar, în anumite condiții, procesele legate de reautorizarea transportatorilor aeriieni de mărfuri sau de poștă care operează înspre UE dinspre aeroporturi ale unor țări terțe (ACC3), a agenților abilitați ai țărilor terțe validați de UE (RA3) și a expeditorilor cunoscuți al căror statut ar urma să expire în mod normal în următoarele luni.

2. Asigurarea continuității operațiunilor de transport aerian de mărfuri

Măsuri operaționale recomandate

10. Având în vedere importanța transportului aerian de marfă, în special a transporturilor aeriene urgente de marfă pentru combaterea COVID-19, și ca parte a eforturilor globale ale UE de a menține fluxurile de transport esențiale și funcționarea la nivelul UE a lanțurilor de aprovizionare, Comisia Europeană invită statele membre să pună în aplicare o serie de măsuri operaționale pentru facilitarea transportului aerian de mărfuri și pentru reducerea costurilor suplimentare, cu înțelegerea faptului că aceste măsuri excepționale vor fi temporare, pe durata crizei generate de COVID-19.
11. Aceste măsuri trebuie să cuprindă în special:
  - a. pentru operațiunile de transport provenind din afara UE, acordarea fără întârziere a tuturor autorizațiilor și permiselor necesare, inclusiv a drepturilor temporare de trafic pentru operațiunile de transport aerian de marfă, chiar și atunci când sunt efectuate cu aeronave de pasageri;
  - b. eliminarea temporară sau aplicarea cu flexibilitate a interzicerii zborurilor pe timp de noapte sau a restricționării sloturilor la aeroporturi pentru operațiunile esențiale de transport aerian de marfă;
  - c. facilitarea utilizării aeronavelor de pasageri pentru operațiuni de transport exclusiv de marfă, inclusiv pentru re poziționarea echipajelor de zbor din transportul aerian de marfă, a personalului medical și a tuturor persoanelor implicate în transportul de mărfuri, indiferent de modul de transport;
  - d. asigurarea clasificării echipajelor de zbor din transportul aerian de marfă, precum și a personalului de handling și de întreținere drept personal critic în caz de restricționare a circulației sau a circulației pe timp de noapte;
  - e. asigurarea menținerii, acolo unde este posibil, a unei capacități suficiente de transport de marfă în cazul în care aeroporturile regionale sunt închise din motive economice sau luarea în considerare a păstrării aeroporturilor deschise numai pentru zborurile de marfă și, în orice caz, asigurarea menținerii, în aeroporturile deschise, a unei capacități suficiente de manipulare a mărfurilor pentru a se putea garanta tratarea și livrarea în timp util;
  - f. scutirea de restricțiile de călătorie a personalului navigant care lucrează în transportul de marfă, inclusiv a echipajelor de zbor, precum și a personalului medical;
  - g. scutirea de la aplicarea măsurilor de carantină a personalului navigant, a personalului care lucrează în transportul de marfă și a personalului din aeroporturi care lucrează la platformă, dacă se pun în aplicare protocoalele medicale adecvate;
  - h. permiterea acordării de scutiri rapide ad-hoc pentru a face față unor situații neprevăzute, precum operațiunile de urgență neprevăzute;
  - i. asigurarea posibilității ca personalul de la platformă să își desfășoare activitatea în condiții de siguranță, precum și cu eficacitate, prin furnizarea de instrucțiuni privind măsurile de precauție sanitare în cadrul transportului aerian de mărfuri și prin asigurarea disponibilității produselor de igienă;
  - j. asigurarea rezervării excepționale, de către liniile aeriene de transport de mărfuri și expres, a capacității necesare pentru furnizarea de mărfuri esențiale, în special de materiale medicale și de urgență, și a aplicării de tarife de expediere rezonabile pentru astfel de materiale, dacă este necesar prin coordonarea proporțională și temporară între liniile aeriene expres și cele de transport de mărfuri.
12. Toate măsurile de mai sus trebuie să se aplice și resortisanților țărilor terțe, în cazul în care aceștia sunt esențiali pentru a asigura libera circulație a mărfurilor către UE și în interiorul UE.

13. Este esențial ca toate restricțiile sau modificările aduse acestora să fie notificate în prealabil Comisiei Europene și tuturor celorlalte state membre, precum și să fie făcute publice astfel încât toate părțile interesate din sectorul transportului aerian de marfă să fie informate cu suficient timp înainte, pentru a-și adapta operațiunile în mod corespunzător.
14. Declarația comună a REC din 23 martie 2020 subliniază că autoritățile din domeniul concurenței din UE „nu vor interveni în mod activ împotriva măsurilor temporare necesare pentru evitarea unui deficit de aprovizionare”. Declarația comună precizează și că REC nu va ezita să ia măsuri împotriva operatorilor de transport aerian de mărfuri care vor profita de situația actuală pentru a crea carteluri sau pentru a abuza de poziția lor dominantă. În cazul în care liniile aeriene expres și cele de transport de mărfuri consideră necesar să coopereze pentru a asigura furnizarea de produse rare și au îndoieli cu privire la compatibilitatea unor inițiative de cooperare cu legislația UE/SEE din domeniul concurenței, ele sunt invitate să ceară consiliere informală din partea Comisiei Europene, a Autorității AELS de Supraveghere sau a autorităților naționale corespunzătoare din domeniul concurenței.

3. Concluzie

15. Comisia Europeană invită toate statele membre să pună în aplicare de urgență aceste măsuri.
  16. Comisia Europeană, în strânsă cooperare cu Serviciul European de Acțiune Externă și cu statele membre, va lua în considerare măsuri concrete pentru a încuraja țările terțe să respecte aceste principii, inclusiv prin intermediul Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI), prin discuții cu partenerii internaționali din domeniul aviației și prin intermediul industriei transportului aerian internațional.
  17. Comisia Europeană va continua să monitorizeze situația și să furnizeze în continuare îndrumări, dacă este cazul.
-